

ELBIR

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

Szám: 16000/321-5/2011. ált.

Uzsora jellegű bűncselekmények

Főként a kis településeken a hátrányos helyzetű lakosság megélhetéssel kapcsolatos kölcsönigénye az uzsorakölcsönök melegágya. A kölcsönt felvevő nincstelen családok jellemzően 50-100%-os havi kamatra veszik fel a pénzt és amennyiben a tőketartozást és a kamatot nem képesek egy időben visszafizetni, akkor általában havonta duplázódik az összeg, így esélyük sincs arra, hogy a tartozástól valaha is megszabaduljanak.

A jelenség elleni küzdelem igen nehéz, hiszen az elsősorban érintett, többszörösen hátrányos helyzetű lakosság egyszerű körülmények között él. Másrészt a rendőrséggel, más hatósági személyekkel, így az önkormányzati alkalmazottakkal szemben is bizalmatlanok, nem látnak problémáikra megoldást. Az uzsorahitel felvevők az erős tekintélyelvű személyi háttérrel kialakító hitelezők miatt rettegésben élnek, de nem fordulnak külső segítőkhez, mert mind ők, mind baráti körük - a potenciális tanúk - arra gondolnak, hogy bármikor kerülhetnek pénzhianyos helyzetbe és csak innen látnak pillanatnyi segítséget.

2009. március 1-jén lépett hatályba a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) 330/A. §-ában szabályozott uzsora bűncselekmény tényállása. A törvényhozás oka az volt, hogy utóbbi években az uzsorás jellegű – és az ilyen cselekményekhez gyakran társult erőszakos magatartással kísért esetek, valamint az ezeknek kitett sértettek száma ugrásszerűen megnőtt.

Amíg a kölcsönvevők valamilyen formában törlesztenek, addig általában bántódásuk nem esik, hiszen bevételi forrásnak tekintik őket. Amennyiben a fizetés bármely okból elmarad, abban az esetben fenyegetéssel, erőszakkal próbálják kikényszeríteni bevételüket a kölcsönadók, melyről egyértelműen tudják, hogy az teljesen jogtalan, hiszen már az alapösszegek többszöröséhez hozzájutottak.

A nyomozások legnehezebb feladata a bizonyítás. A bűncselekmény elkövetésekor ugyanis legtöbbször csak két résztvevő – a kölcsönt nyújtó, illetve a sértett – van jelen, vagy csak a kölcsönadói oldalról jelennek meg akár többen is. A pénzüsszegek átadásáról a legtöbb esetben nem készül írásban nyilatkozat. Bizonyítási nehézséget okoz továbbá az is, hogy a sértettek pontatlanul nyilatkoznak kihallgatásuk alkalmával a tartozásukról, mivel azokat pontosan nem is tartják számon, a sértett a megállapodás megkötésével, azaz az ajánlattétellel és annak elfogadásával tulajdonképpen aktív részese a saját áldozattá válásának.

Szintén probléma, és sajnos gyakran előfordul, hogy ha a sértettek az eljárás kezdetén terhelő vallomást is tesznek az elkövetőkre, azt gyakran visszavonják, vagy megváltoztatják, mivel hátrányos vagyoni helyzetük, elsősorban a mindennapi megélhetésük az uzsorásoktól való függésüket alakította ki.

A bizonyítás érdekében a rendőrség kényszerintézkedés alkalmazására törekszik, a lehetőségek szerint minden esetben előterjesztést teszünk az előzetes letartóztatásra, mert a tapasztalat az, hogy ez nagy mértékben elősegítette a nyomozás sikeres befejezését. A sértettek ugyanis bátrabban merték elmondani a történeteket, nem érezték magukat megfélemlítve és hajlandóak voltak a hatóságokkal történő együttműködésre.

A rendőrség kiemelt figyelmet fordít e bűncselekmény felderítésére és a jelenség visszaszorítására, melyet az elmúlt időszakban az ország több pontján elfogások és büntetőeljárások vádemelési javaslattal történő befejezése is bizonyít. Reményeink szerint sikereink eljutnak az érintett rétegekhez és mind többen bíznak majd munkatársaink segítő szándékában.

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY**